

Energia schubra, grischa u tschuffa?

Obligaziun da declerar l'origin da tut l'energia – era dal current grisch

CUN JOSIAS GASSER HA DISCURRÌ
CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Tgi che venda current en Svizra duai declerar danunder che l'energia vegn – in pau sco tar la charn. Quai pretenda cusseglier naziunal Josias F. Gasser en ina moziun. L'energia grischa na vegn da preschent betg declerada.** Quest'emna inoltrescha Gasser sia moziun cun suttascripziuns d'exponents da tuttas partidas. Il verd-liberal vul cuntanscher ch'i daventia obligatoric da declerar la provegnientscha da tut il current.

Tge porta ina tala decleraziun?

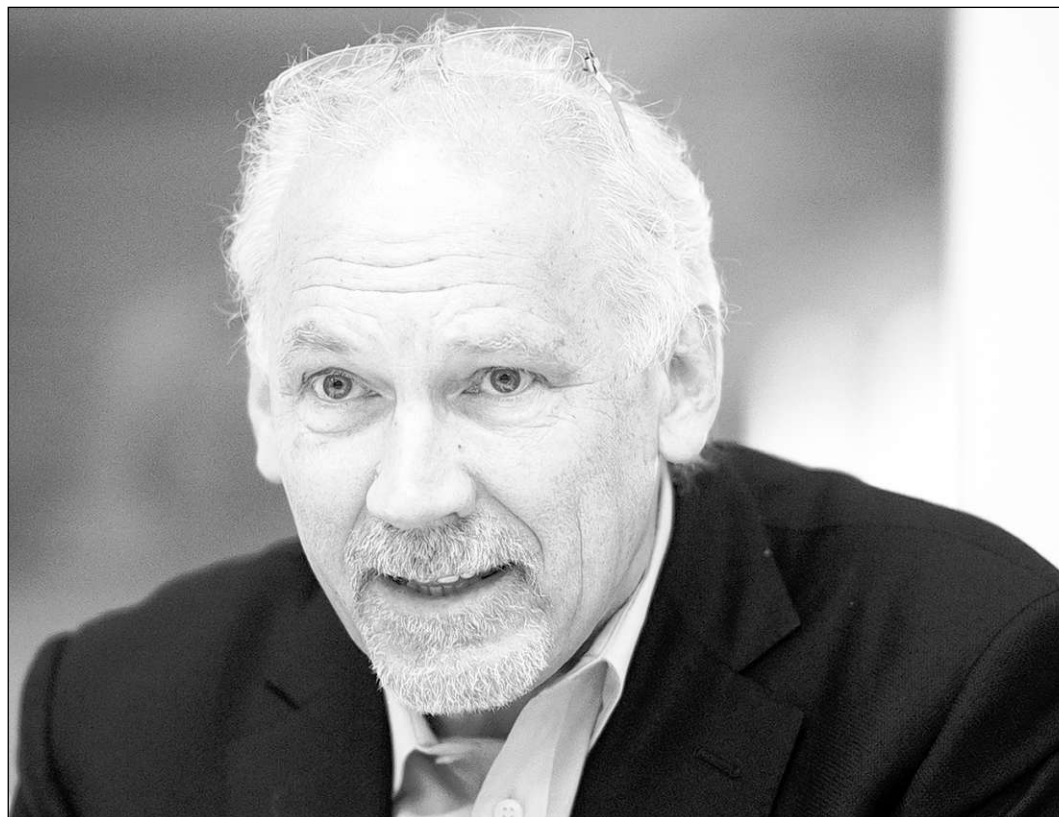
Josias Gasser: Ins duai avair trasparenza. Igl è impurtant per ils consumers e per las interpresas da savair danunder ch'il current vegn.

In pau sco tar la charn?

Ins po dir uschia. Per mai èsi impurtant nua e co ch'insatge vegn produci. Pertutgant il current èsi decisiv d'enconuscher la moda da produczion. I fa ina differenza sche l'energia deriva d'in implant solar, d'ina roda da vent u sch'i sa tracta da forza idraulica u da current atomar u da charvun.

Sch'jau envid la glisch sai jau sch'igl è current atomar da la Frantscha u current da vent da Haldenstein?

Fisicamain na sa lascha quai sa chapescha betg definir. Normalmain vegn il current consumà en la vischinanza nua



Mintgin vul savair sch'el retira energia tschuffa u schubra. Perquai pretenda Josias Gasser (verd-liberal/GR) trasparenza sin il martgà da current. FOTO O. ITEM

ch'el vegn fatg. Il punct central è però: Sch'jau decid da retrair a Cuiras sulet mo current idraulic, ma venda l'IBC quest current. Ma pir cun ina decleranza poss jau esser segir ch'jau retir propi current or da la forza d'aua.

Co funcziuna quai?

Sch'jau cumpr il current survegn jau ina decleranza. Ils vendiders che ma furneschan il current san ch'els ston cumprar u producir tanta energia d'aua

sco quai ch'i vegn empustà. Els na dastgan betg vender dapli.

È quai insumma pratitgabel?

Gia oz exista ina tala decleranza en Svizra. I na fiss pia nagut nov. Ma entras il commerzi cun current u entras ovras a pumpa datti l'uschenumnà current «grisch» nua che la derivanza n'è betg clera. Sch'jau cumpr current da Repower stat forse sin mes quint ch'jau haja retratg «98 pertschient current

nundeclerabel». En princip sa tracta da current grisch. Tenor la lescha actuala è quai lubì. Cun la moziun lain nus cuntanscher ch'ins sto cumprovar la derivanza da tut il current.

La finamira fiss en gliez cas da procurar per ina concorrenza faira?

Exact. La trasparenza è la premissa per ch'il martgà funcziunia. Er il martgà da current duai sa suttametter a las reglas economicas.

Tgi profitescha da talas decleranzas d'origin?

Tut quels che fan current schuber. Jau pens oravant tut a la forza d'aua en il Grischun. Cun ina decleranza sa il consumer exact tge procentuala da current atomar u da charvun ch'el retira e tge procentuala d'energia schubra – pia da current ch'ins spera ch'el fetschia strada en l'avegnir.

La fracziun dals verd-liberals dumbrava in tozzel cussegliers naziunals. Vos duvrais alliads per dumagnar atras la moziun. Tgi sustegna l'intervenziun?

Tuts che vulan in martgà liber. La chausa vegn sustegnida tant da vart dretga sco da sanestra. Pertge ins vesa en che la trasparenza è la premissa pli impurtanta per il martgà. Damai che parlamentararis da tuttas fracziuns han suttascriet avain nus tuttavia schanzas da rabagliar atras la moziun. Ella cuntogna gea l'element ecologic: Ins vul savair sch'ins retira energia tschuffa. Quai duai esser transparent per mintgin.

L'Austria ha gia experientscha cun quest instrument?

Dacurt ha l'Austria introduci la decleranza. Igl è impurtant per in pajais cun forza d'aua. Pertutgant energias regenerablas è l'Austria pli sviluppada che la Svizra. Ins vesa pia ch'i fa senn da procurar per trasparenza sch'ins vul sustegnair la forza idraulica.